



# Jaarverslag belangenbehartiging 2023

Enkele toepasselijke termen om 2023 te omschrijven als het gaat om belangenbehartiging bij OKRA zijn 'druk', 'boeiend', 'verrijkend' en 'divers'. Vanuit de cel belangenbehartiging hebben we ingezet op 4 pijlers:

- Versterken van de provinciale celteams en de band met de lokale belangenbehartigers
- Inspelen op thema's aangebracht in de provinciale teams en op actualiteitsdossiers
- Opnemen van vertegenwoordigingswerk op diverse niveaus
- Informeren van leden en vrijwilligers, en communiceren over het werk van belangenbehartiging naar de buitenwereld.

## **1. Versterken van de provinciale celteams en de band met de lokale belangenbehartigers**

Van bij de start van de belangenbehartigende werking volgens de nieuwe OKRA-strategie bleek al snel dat de verschillen in werking in de verschillende provincies erg groot waren. We hebben dan ook stap voor stap gewerkt aan een eenvormigere werking en structuur. In Limburg en Vlaams-Brabant werd een nieuw provinciaal celteam opgezet, in West-Vlaanderen werd gezocht naar meer toenadering tussen de streekpuntwerkingen belangenbehartiging. In Antwerpen en Oost-Vlaanderen konden we de bestaande provinciale werking verderzetten en versterken.

We maakten werk van het actualiseren van de functies in de trefpunten van 'lokale belangenbehartiger' en 'vertegenwoordiger in de lokale ouderenraad'. Overal werden momenten georganiseerd om deze lokale belangenbehartigers samen te brengen. Op deze manier willen we hen vanuit de cel ondersteunen in hun functie, maar vooral de kans geven om ideeën uit te wisselen met elkaar, suggesties te delen over bijvoorbeeld de manier van aanpak in hun trefpunt, hun lokale ouderenraad. Meteen kan de cel hierbij signalen oppikken over de zorgen die leven bij onze leden. In sommige provincies was deze aanpak een eerste aanzet, in andere een verderzetting van een bestaande traditie.

Ten slotte herintroduceerden we op de startdagen de werking met 'vingerknippers'. Het zijn vrijwilligers die het op zich nemen om in hun trefpunt een aanspreekpunt te zijn voor leden die hulp nodig hebben of vragen hebben over dienstverlening allerhande, over het recht op bepaalde voordelen, enz. Zij zetten deze leden op het juiste spoor door hen gericht door te verwijzen naar de juiste instanties, door hen informatie door te spelen, door hen soms bij te staan bij online diensten, enz...

Het werk is hier zeker niet af. We hebben in 2023 de eerste stappen gezet om belangenbehartiging (weer) dichterbij de mensen in de trefpunten te krijgen. We willen de werkingen van de cel op provinciaal niveau verder uitbouwen en versterken zodat de opvolging naar de trefpunten van hieruit gegarandeerd is.

# Jaarverslag belangenbehartiging 2023

## 2. Inspelen op thema's aangebracht in de provinciale teams en op actualiteitsdossiers

Tijdens de 'Ronde van Vlaanderen' gaan de voorzitter en de coördinator van de cel langs in elk provinciaal celteam om het oor te luisteren te leggen over de zorgen en thema's die onze leden nauw aan het hart liggen. Op basis daarvan maakt het algemeen celteam op de jaarlijkse plandag een jaarprogramma op. De top drie van thema's die naar voren komen zijn:

- **Betaalbaarheid van de woonzorgcentra**

Er werd met een aparte werkgroep een vergelijkende tool ontwikkeld waar de prijzen van alle Vlaamse woonzorgcentra in te vinden zijn. In de tool zijn ook andere beschikbare gegevens over de woonzorgcentra opgenomen, zoals de aard ervan (openbaar, vzw of privé), het aandeel 'bovennormpersoneel' (hoeveel personeel het woonzorgcentrum inzet boven het aantal dat door de overheid als minimum wordt voorgeschreven). De tool werd halverwege het jaar ook geactualiseerd.

- **Mobiliteit**

De slechte kwaliteit en beschikbaarheid van het openbaar vervoer blijft een belangrijk struikelblok voor onze leden. De aankondiging van de afschaffing van het seniorentarief bij de NMBS heeft dan ook veel commotie teweeggebracht. We hebben daarover een petitie opgezet die al snel meer dan 12 000 handtekeningen opleverde. Vanuit VLORA ontwikkelden we samen met andere ouderenorganisaties een alternatief voorstel waarmee we in 2024 bij de NMBS zullen aankloppen.

- **Inkomen – pensioenen**

De pensioenen zijn en blijven laag in ons land, zeker in vergelijking met de ons omringende landen. We volgden met argusogen de plannen voor een pensioenhervorming. Voor OKRA is een grondige hervorming nodig om het systeem rechtvaardiger en doorzichtiger te maken. In de werkgroep pensioenen volgden we dit verder op.

Andere thema's die door leden naar voren werden geschoven en waarmee we in min- of meerdere mate aan de slag gingen zijn o.a. klimaat en duurzaamheid, levensbestendig wonen, (buurtgerichte) zorg, mantelzorgers, ...

We maakten in 2023 ook werk van een eerste aanzet naar de verkiezingen in 2024. In werkgroepen gingen we aan de slag met een ontwerp van memorandum voor de verkiezingen op Vlaams, federaal en Europees niveau. De ontwerpteksten hiervoor werden in de provincies met vrijwilligers besproken en geamendeerd. Begin 2024 stellen we dit memorandum voor tijdens een colloquium.



# Jaarverslag belangenbehartiging 2023

In voorbereiding naar de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2024 lanceerden we een korte video waarin we wijzigingen in de kieswetgeving (o.a. het afschaffen van de opkomstplicht) uitleggen. Trefpunten kunnen die gebruiken om de leden te informeren. We geven hiermee ook de aanzet voor een campagne om onze leden te stimuleren om, ondanks het loslaten van de verplichte opkomst, toch te gaan stemmen. De campagne zal uiteraard in 2024 verder gezet worden.

De vertegenwoordigers in de lokale ouderenraden hebben we aangemoedigd om in de schoot van hun ouderenraad een memorandum op te maken ter attentie van het nieuwe gemeentebestuur. VLORA heeft daartoe de nodige tools ontwikkeld. We bezorgden ook modelbrieven om hun gemeentebestuur ertoe aan te zetten om bij de organisatie van de verkiezingen zoveel mogelijk drempels weg te werken, om de participatiegraad van ouderen te verhogen. Hiermee trokken we ook naar de ministers van Binnenlandse Zaken en van Binnenlands Bestuur.

We trachten vanuit de cel daadkrachtig te reageren telkens als de rechten of de leefwereld van ouderen in het gedrang komen. Dat brengt ons tot een hele reeks tussenkomsten, persberichten, contacten met ministers, kabinetten, netwerken, ... op diverse niveaus en over uiteenlopende onderwerpen. Meer dan 25 verschillende thema's passeerden de revue, van eucharistievieringen op de openbare televisie tot universele rechten voor ouderen of levensbestendig wonen. Een overzicht:



# Jaarverslag belangenbehartiging 2023

## 3. Vertegenwoordigingswerk op diverse niveaus opnemen

Een groot deel van het werk dat we vanuit de cel belangenbehartiging verzetten doen we via tal van vertegenwoordigingen. Hierin zijn het vooral vrijwilligers die het voortouw nemen.

763 lokale vrijwilligers vertegenwoordigen hun plaatselijk trefpunt in de lokale ouderenraad. Een deel van hen zijn ook verder doorgegroeid naar een Regionaal Platform Ouderenbeleidsparticipatie (RPO's) en een Interregionale Stuurgroep Ouderenbeleidsparticipatie (ISO's).

We hebben via onze werking 'Zorgrecht' permanente vertegenwoordiging in 10 eerstelijnszones in Vlaanderen. Over de werking van OKRA-ZORGRECHT is een eigen jaarverslag beschikbaar.

We zijn ruim vertegenwoordigd in de Vlaamse Ouderenraad (VLORA) met 10 vertegenwoordigers in de algemene vergadering, 5 in de raad van bestuur en 1 in het dagelijks bestuur. Daarnaast werken we actief mee in de verschillende commissies van VLORA, in het overleg ouderenorganisaties en sinds eind 2023 ook in de nieuw opgerichte overleggroep 'belangenbehartiging'.

Ook op federaal niveau werd in 2023 de Federale Adviesraad voor Ouderen (FAVO) opnieuw samengesteld en zijn we vertegenwoordigd met 2 effectieve en 2 plaatsvervangers in de raad (1 van OKRA en 1 door OKRA opgenomen voor ACV). Ook in de commissies zullen we OKRA vertegenwoordigen, maar die worden pas in 2024 opnieuw samengesteld.

OKRA is ook afgevaardigd op Europees niveau in AGE (Europees netwerk van organisaties van en voor ouderen) en in FERPA (Europees overleg van de ouderenwerkingen van de Europese vakverenigingen).

Verder zijn we uiteraard vertegenwoordigd in heel wat overlegmomenten binnen de beweging (beweging.net, CM, ACV, WSM, ...)



# Jaarverslag belangenbehartiging 2023

## 4. Informeren van leden en vrijwilligers, en communiceren over het werk van belangenbehartiging naar de buitenwereld

We proberen bewust in te zetten op een goede en vlot bereikbare communicatie naar leden, vrijwilligers en de buitenwereld.

Daartoe ontwikkelen we maandelijks (10 X/jaar) een gratis digitale nieuwsbrief. Hierin geven we overzicht van de acties, standpunten en dergelijke meer die we vanuit OKRA-belangenbehartiging opnemen, geven we info over gewijzigde wetgeving en doen we regelmatig oproepen voor studies, bevestigingen, onderzoeken, ... We haalden in 2023 net geen 5 000 abonnees voor deze nieuwsbrief.

In het maandelijks OKRA-magazine (OKRA-ledenblad) gebruikt de cel belangenbehartiging en OKRA-ZORGRECHT de rubrieken 'Vraag het aan OKRA' en 'OKRA onderzoekt' om leden te informeren en te bevestigen over diverse thema's en onderwerpen.

Ten slotte is er ons mailverkeer en de website om in te kunnen gaan op vragen en informatie van en voor leden.

In de infographic (pagina 3) was al te zien hoe we actief pers en media proberen te benaderen met de OKRA-standpunten en -verzuchtingen.

Kortom, 2023 was een druk, maar boeiend jaar voor OKRA-belangenbehartiging. 2024 dient zich aan als hét verkiezingsjaar waarin we onze focus ongetwijfeld daarop zullen richten, zonder uiteraard onze alertheid te verliezen voor al die andere thema's en zorgen waarbij we de stem van ouderen in onze samenleving willen en moeten opnemen.

*Cel belangenbehartiging OKRA – maart 2024*

